

καθ' ἑαυτὸν ἀκατανόπτος ή ή κατ' ἔξελιξιν γένεσις οἰουδήποτε ζῷου, ἔχοντος ως ἀφετηρίαν ἀπλοῦν σπεζιματικὸν κύτταρον. Ἐξηγούμενοι τὰ ἀπλούστατα φυσικὰ ή χημικὰ φαινόμενα, παραδείγματος χάριν, τὸν πτωσιν λίθου ή χημικήν τινα σύνθεσιν, προσκρούομεν μετὰ τὸν ἀνακάλυψιν καὶ ἔξελεγξιν τῶν γενεσιουργῶν αιτιῶν, εἴτε τῆς βαρύτητος ή τῆς χημικῆς συγγενείας, εἰς ἄλλα φαινόμενα ἀπώτερα, ἀπερι κατὰ τὴν φύσιν αὐτῶν τὴν ἐσωτερικὴν εἶνε αινίγματα. Τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τοῦ περιωρισμένου ή τοῦ σχετικοῦ τῆς γνωστικῆς ήμῶν δύναμεως. Μὴ λησμονῶμέν ποτε ὅτι ή γνωστικὴ ήμῶν ἴκανότης εἶνε κατὰ πάντα ἀπολύτως περιωρισμένη, διὸ ή σφαῖρα τῆς ἐνεργείας αὐτῆς ἔχει ἔκτασιν σχετικήν, καὶ ὅτι τοῦτο πρὸ παντὸς πηγάζει ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν αἰσθητηρῶν ήμῶν δργάνων καὶ τοῦ ήμετέρου ἐγκεφάλου.

(Ἀκολουθεῖ).

ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ
ὑπὸ Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΦΕΚΕΣ

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

Ἄπὸ τῆς Οἰτῆς ἀποσπάται ὄρος πυρηνῶδες, ἔχον σχῆμα τριγωνικῆς πυραμίδος, τὸ ἐνδιαιτημα τῶν Μουσῶν, ὁ Παρασσός (Γεροντόβραχος = 2435 μ. καὶ Λύκει 2459 μ.), διευθυνόμενος πρὸς τὰ ΝΑ· τούτου αἱ φάραγγες καὶ χαράδραι εἰνε πλήρεις χιόνων καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Αὔγουστον. Προέκτασις τοῦ Παρνασσοῦ εἶνε η διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ ποταμοῦ Πλεύστου χωρίζομένη Κίρφης (1563 μ.). Τὰ μέρη ταῦτα εἶνε λίσιν εὔσειστα καὶ ὑπὸ δεινῶν πάσχουσι σεισμῶν, διότι ρήγμα σεισμογόνον διεισχύει τὸ χέρσωμα τῆς Φωκίδος.

Συνέχεια τῆς σειρᾶς ταύτης εἶνε ὁ Ἐλικώρ (1749 μ.) καὶ ὁ Κιθαιρών (1411 μ.), οὗτος προέκτασις εἶνε η Πάργης (1413 μ.). Ταύτης ως προέκτασις θεωρεῖται τὸ Πεντελικόν (Βριλησσός 1110 μ.), σχηματίζον μετὰ τῆς θαλάσσης τὸ διάσημον τοῦ Μαραθώνος πεδίον καὶ χωρίζομενον διὰ κοιλάδος ἀπὸ τῆς Υμηττοῦ (Τρελλοῦ = 1027 μ.)¹ διευθυνόμενον πρὸς τὰ ΝΑ.

Σημ. (1) Ο κριής τῶν γεωγραφῶν τοῦ 1887, ἐνῷ τῶν ἀλλων συγγραφέων καὶ τὰ ἐλάχιστα παραπτώματα αὐστηρότατα καὶ βαναυσότατα κατέκρινε, πρὸς τὰ τῆς ἐγκριθείσης γεωγραφίας ἐδείχθη ἐπιεικέστατος καὶ πρὸς μέγιστα καὶ οὐσιώδεστατος σφάλματα. Οὕτω π. χ. ἐνῷ ἔθεωρήσεις ὡς θανάσιμα τὰ ἀμαρτήματα, τῶν ἀλλων συγγραφέων τὰ κλίμα, Λαύριον, Λαυριώτική, ἥσυχον κτλ. διὰ τὴν ἐγκριθεῖσαν γεωγραφίαν οὐδὲν εἶπεν, ἀν διὰ τὰ ὑψη τῶν ὁρέων τῆς

Πρὸς τὰ ΝΑ τοῦ Υμηττοῦ ἔχαπλουται ἡ λοφώδης χώρα τῆς Λαυρεωτικῆς, ἡτις ἀποτελεῖ σάγμα η κύρτωμα τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, διευθυνόμενον πρὸς τὰ ΒΒΑ· ταύτης η ὑψίστη κορυφὴ εἶνε ὁ Λαυρεωτικὸς "Ολυμπος" (489 μ.). Πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ τῶν Ἀθηνῶν ἔκτείνεται ὁ Αιγάλεως (Σκαραμαγκά), οὗτος συνέχεια εἶνε τὸ νοτιοδυτικὸν τμῆμα τῆς Σαλαμίνος, ἐνῷ τὸ ἔτερον τκύτης τμῆμα εἶνε συνέχεια τῆς Γερανείας, διευθυνομένης ἐξ Α πρὸς Δ καὶ καθικνουμένης ἔχοι τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ, ὅπου διακόπτεται πᾶς ἔξωτερικὸς δεσμὸς μετὰ τῶν ὁρέων τῆς Πελοπονήσου.

Πρὸς τὰ βορειότατα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους ἀνυψοῦται ὁ ιερὸς "Ολυμπος", ἐπὶ τοῦ ὄποιου ὑπῆρχον τὰ δώματα τῶν Ἀθαράτων, ἀποτελῶν μέρος τῆς ὄρεινής σειρᾶς ἡτις ἔκτείνεται κατὰ μῆκος ἀπὸ σης τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Θεσσαλίας, ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀλιάκμωνος ἔχοι τῆς νοτίας όχυρας τῆς Θετταλομαγνησίας, χωρίζουσα οὕτω τὴν λεβητοειδῆ λεκάνην τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ τοῦ Αιγαίου Πελάγους. Η ὁρεινὴ αὕτη ἀλυσίς, ἐξ ἀζωτικῶν ἀποτελουμένη πετρωμάτων, διαμελίζεται κατὰ μῆκος εἰς διάφορα τμήματα, ἀτινα ἀπ' ἀλλήλων χωρίζονται ποῦ μὲν δι' ἐγκαρσίων πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς σειρᾶς κοιλάδων, ποῦ δὲ διὰ μεγάλων τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς κοιλάροεων. "Απασα δὲ η Θεσσαλία ἀπετέλει κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης γεωλογικῆς ἐποχῆς λίμνην, ητα ὅδχτα ἔξεχύθησαν εἰς τὸ Αιγαίον Πέλαγος διὰ τῆς διαβρωσιγενοῦς κοιλάδος τῶν Τεμπῶν, χωρίζουσα τὸν "Ολυμπον" (2973 μ.) ἀπὸ τῆς "Οσσῆς" (Κίσσαβος, 1953). Ταύτης προέκτασις εἶνε τὸ Μαυροβούνιον (1086 μ.) καὶ τὸ κατάγυτον Πήλιον (Πλεσσίδιον 1630 μ.), ἐπὶ τοῦ ὄποιου οἱ ἀρχαῖοι προσέφερον θυσίαν εἰς τὸν Ἀκραῖον Δια. Καμπτομένη ἡ σειρὰ αὕτη πρὸς τὰ ΝΔ, σχηματίζει στρογγύλην λεκάνην, τὸν Παγασητικὸν κόλπον. Πρὸς τὰ ΝΔ τῆς Θεσσαλίας ἔχαπλουνται τὰ Καρβούνια "Ορη" (1000—1500 μ.) τῶν ὄποιων τὸ δυτικὸν ἄκρον συνδέεται μετὰ τοῦ

•
Ἐλλάδος καὶ τὸ ἐμβαδὸν αὕτης οὐδὲν ὑπάρχει ἀκριδές. Κατὰ τὰς ἀκριβεστάτας καταμετρήσεις τὸ ἐμβαδὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους εἶνε 64689 τετραγων. χιλιόμετρα, κατὰ τὴν ἐγκριθεῖσαν δημια γεωγραφίαν καὶ τὸν κριήν της εἶνε 1250 τετραγ. γεωγραφικά μίλια ήτοι $1250 \times 55,056 = 68,840$ δηλ. η "Ἐλλάς" εἶνε ἐπὶ πλέον μεγαλητέρα κατὰ 4,200 χιλιογ., ποσὸν πολὺ μεγαλήτερον τοῦ νομοῦ τῆς Εύβοιας.
"Αν δὲ δηρούσωμεν τὰ ἐμβαδά τῶν πέντε τημάτων, εἰς ἡ ἐγκριθεῖσα γεωγραφία διαιρεῖ τὴν Ἐλλάδα. (B. Ἐλλάς, Στερεά, Πελοπόννησος, Νήσοι) εύρισκομεν τὴν Ἐλλάδα ἐτι μεγαλητέραν ήτοι 71,178 τετραγ. χιλιόμετρα. Τὰ σφάλματα ταῦτα κατὰ τὸν κριήν οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν μαθητῶν, δηλ. ἀν μάθωσι τὴν Ἐλλάδα πολὺ μεγαλητέραν, ἐνῷ τὸ ρι τοῦ Λαυρίου πρέπει νὰ μάθωσι κατὰ τὰς νέας φιλολογικὰς ἀνακαλύψεις, διὰ γράφεται ρει, ἀλλως εἶνε ἀγεωγράφητοι καὶ ἔχαθη δι κόσμος.

λάχμου (Ζυγοῦ) ἐπὶ τῆς Πίνδου, ἡτις σχηματίζει τὸ δυτικὸν τεῖχος τῆς Θεσσαλικῆς λεκάνης.

Οἱ παλαιότεροι γεωλόγοι καὶ γεωγράφοι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὄροφον δικμελισμοῦ τοῦ κράτους, ἴδιας τῆς διευθύνσεως τῶν νήσων, κατέλεγον ἀπασχαν τὴν Εὔβοιαν, τὴν "Αἰρόπορον", τὴν Τήρον καὶ τὰς ἐπὶ τῆς προεκτάσεως τούτων κειμένας ἐπιλοίπους. Κυκλαδας νήσους εἰς τὸ κύτον ἀπὸ τοῦ Ὄλυμπου καθικνούμενον ὄρεινὸν σύστημα (κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Elie de Beaumont), ὥσπερ Ὀλευμπιακὸν ἐκάλεσαν. Κατὰ τοὺς νεωτέρους ὅμως γεωλόγους (Teller) ἡ νῆσος Εὔβοια ἀποτελεῖ μεριστον θραῖνομα τῶν συνηγομένων ἡ συγκεκολλημένων ἀκρων τῶν ἀπὸ τῆς Στερεάς Ἑλλάδος καὶ τῶν Κυκλαδῶν πρὸς τὰ Α ἡ ΒΑ. καθικνούμενων πτυχῶν τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς. Ἡ νῆσος αὕτη οὐ μόνον μετὰ τῆς Στερεάς Ἑλλάδος συνδέετο ἀλλοτε, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας: ἐπειδὴ δὲ ἔπαθον συνίζησιν τὰ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τμήματα τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, ὑπελείφθη αὐτη ὡς χερσάνης σμικρός, ἡτις τὸ πάλαι συνδέετο μετὰ τῆς Βοιωτίας, ἐκεὶ ἔνθη νῦν ὑπάρχει τὸ στενὸν τοῦ Εύριπου. Τοιοῦτον ἀποχωρισμὸν ἀπὸ τῆς Στερεάς καὶ Πελοπονήσου ὑπέστησαν καὶ αἱ Κυκλαδες καὶ αἱ Ίόνιοι νῆσοι. Τὰ ὅρη τῆς Εὔβοιας διεφόρους ἔχοντα διευθύνσεις, δὲν εἶναι πρόεκτας, ὡς ἀνώ ἐρρήθη, τοῦ Πηλίου, ἀλλ' εἶναι τὰ συνηγομένα ἀκρων ἡ πέρατα ἀλλων σειρῶν ὄρέων. Καὶ ἡ μὲν Ὁρη ("Ἄγ. Ἡλίας 1404 μ.) εἶναι πρόεκτας τῆς νήσου Κέω, τὰ Σεύρα (Κλιόσι 685 μ.) εἶναι πρόεκτας τῆς Λαγρεωτικῆς, ἡ Δίερης (1745) ἡ Πυκαρδά (1352 μ.) ὁ Ὀλυμπος⁽¹⁾ (1173 μ.) κτλ. εἶναι πρόεκτας τῶν Ὀρέων τῆς Βοιωτίας.

Καὶ οὕτω μὲν ἔχει ἡ ὄροφραφία τῆς Στερεάς Ἑλλάδος καὶ Εὔβοιας συντομώτατα, ἐν αἷς τὰ ὅρη ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπλῆν κατασκευήν, ἡ τῆς Πελοπονήσου ὅμως, ἡτις εἶναι ὄροπεδιον ὑπὸ ὄρέων περιβαλλόμενον, εἶναι λίγην πολυσύνθετος, παρέχουσα ὅρη διεφόρους πρὸς ὄροφοντα ἔχοντα διευθύνσεις. Πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀρκαδικοῦ ὄροπεδιον ἀνυψώνεται δύο τραχέα καὶ βαθέως διεγχισμένα πυρηνώδη ὅρη, ἡ Κυλλήνη (Ζίρις, 2374 μ.) καὶ τὰ Ἀριάρια Ὁρη (Χελμός=2355 μ.) κεκαλυμμένα κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους ὑπὸ χιόνων, ἔξ ὧν τρέφονται ἡ Στυμφαλία λίμνη καὶ ἡ τοῦ Φενεοῦ. Τὰ ὅρη ταῦτα, ὡν οἱ πρόποδες ἔχονται τῆς θαλάσσης εἶναι κατάφυτοι ὑπὸ ἀμπελώνων μετὰ τοῦ Παρ-

Σημ. (1) Παρόλ. De kscr: d. K. AK. der Wissens: 40 τομ. Ὁ κριτής τῶν γεωγρ. ἀγνοῶν καὶ ἀδυνατῶν νὰ κατανοήσῃ τὴν κατασκευὴν ταύτην τῶν ὄρέων, κακίζει μὲν ἀλλούς (σελ. 139) τὴν ἀλθείαν λέγοντας, ἀφίνει δὲ τὴν ἔγκριθεσσαν γεωγραφίαν (σελ. 9) νὰ λέγηται τὰ ζῆται «...». Ὅσσα καὶ Πήλιον, ὡν συνέχεια εἶναι τὰ ὅρη τῆς νήσου Εὔβοιας Τελέθριον, Κανδόλι, Δίρφυς καὶ Ὁχη...» Κατὰ τὸν συγγραφέα καὶ τὸν κριτήν ἡ γεωγραφική ἀνακάλυψις τοῦ Τέλλερ οὐδεμίαν ἔχει ἀειαν.

νασοῦ, τοῦ Κιθαιρῶνος, τοῦ Παναχαϊκοῦ καὶ τῶν ἄλλων τῆς Αιτωλίας καὶ Ἀχαρναίας ὄρέων καθιστῶσι μηγευτικωτάτην τὴν θέσην τοῦ Κορινθίου καὶ Πατραϊκοῦ κόλπου, οἵτινες ὅμοιαζουσι πρὸς δύο μεγάλας λίμνας συνδεομένας κατὰ τὸ Ρίον καὶ Ἀντίρριον διὰ στενοῦ πορθμοῦ. Πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀρκαδίας ἀνυψώνεται τὸ Ἀρτεμίσιον (1772 μ.) καὶ τὸ Παρθένιον ἐξ ἀσβεστολίθου συνιστάμενα καὶ πλήρων ὑπογειῶν ἀπορροῶν ἡ καταβοθρῶν, δι' ὧν τὸ πλεῖστον τῶν ὄρέων τῆς μεσογείου Πελοπονήσου ἐκβάλλει πρὸς τὴν θάλασσαν. Κατὰ τὰ σύνορα δὲ τῆς Ἀρκαδίας καὶ Λακωνίας ἀρχεται ὁ Πάρων (Μκλεβώ, 1600 μ.) οὗτος συνέχεια εἶναι τὰ χθαυμαλὰ ὅρη τῆς Ἐπιδαύρου Αιμηρᾶς, καταλήγοντα πρὸς τὸ λίγην τοῖς ναυτιλλομένοις ἐπικινδυνον ἀκρωτήριον τῶν Μαλεῶν (793 μ.). Παραλλήλως δὲ περίπου πρὸς τὸν Πάρωνα καὶ χωρεῖ πρὸς νότον καὶ τὸ Ταγγετον (Πενταδάκτυλον, φθάνον καὶ τὸ Ταλετόν ("Ἄγ. Ἡλίας) μέχρις ὕψους 2409 μέτρων καὶ καταλήγοντα πρὸς τὴν νοτιωτάτην τῆς Πελοπονήσου ἀκρον, τὸ Γαϊναρον (Μχταπάν). Πρὸς δυσμὰς τέλος τῆς Πελοπονήσου ὑπάρχουσιν ἐπίσης ὅρη ὑψηλά, ὡς τὸ Παραχαϊκόν (1972 μ.), διευθυνόμενον ἐκ Β πρὸς Ν, ὁ Ἐρύμανθος καὶ τὰ ὅρη τῆς Μεσσηνίας, συνιστάμενα ἀπαντα ἐκ νουμμουλιτικῶν πετρωμάτων. "Ορη ὑψηλὰ ἔχουσι καὶ αἱ νῆσοι ἴδιας ἡ Κεφαλληνία τὴν Αἴρορ (1620 μ.) καὶ ἡ Νάξος τὸ Δρός (1003 μ.) (ἐπετει).

Η ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ὑπὸ Χ. Π. ΚΟΡΥΛΛΟΥ ιατροῦ

(Συνέχεια τοῦ άριθ. 43)

Περὶ δὲ τῶν Μανιατῶν ὁ κ. Ph. γράφων, νομίζει ὅτι γράφει περὶ ὄλως διαφόρου λαοῦ, ἐνσφινωμένου τρόπον τινα ἐν τῷ Ἑλληνικῷ. «Εἰσι, λέγει, ἔτι καὶ νῦν ἀπειθεῖς εἰς τὸν Ἑλλ. κυβέρνησιν (οἱ ξένοι οὖτοι!), δὲν ἵπακούσουσιν εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους!». Καὶ διέτριψεν ἐν Πελοποννήσῳ ἐπὶ 12μηνον ὁ γράψας ταῦτα!

Ἐτέραν διαφοράν, διαλεκτικὴν ὅμως, μεταξὺ Μανιατῶν καὶ Ἑλλήνων εὑρίσκει ὁ κ. Ph. τὸν προφοράν τοῦ καὶ πρὸς τῶν φωνῶν ε καὶ ε ὡς το (Κυπριανὸς - Τσυπριανός), ἐνῷ, ὡς ἐν τοῖς πρόσθεν εἰρηται, οἱ πλεῖστοι τῶν Πελοποννησίων ὄμοιως προφέρουσι τὸ καὶ πρὸς τῶν φωνῶν ε καὶ ε. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὁ κ. Ph. μόνον ἐν Μίνη ἀνεκάλυψε τὸ τοιοῦτο. Ως κυρίαν δὲ διαφοράν μεταξὺ Μανιατῶν καὶ Ἑλλήνων εὑρίσκει ὁ κ. Ph. τὰ ἥπη τῶν πρώτων ὅτι δηλ. οἰκοῦσιν ἐν ὄχυροις πύργοις καὶ οὐχὶ ἐν συνήθεσιν οἴ-